

Kur'an'î tebliğ ve irşat metotları

Kur'an'ın ilk, orijinal ve en muhteşem tefsiri/yorumu hadîs, Sünnet-i

Seniyye'dir.

Bu iki temel kaynakta İslamı anlatma, hizmet ve tebliğ meşrebi, mesleği; nezahet, nezaket, şefkat, merhamet, zorlaştırmadan ve kolaylaştırma çerçevesi içine almıştır.

Gayet tabii ki, bu metodun birinci prensibi, yaşanarak pratik hayata geçirilmesidir. Kur'an'î ve Muhammedî (asm) metotta Müslüman, insanlara bu çerçevede yaklaşarak gerçekleri ulaştırmalı.

Hakikati anlatırken, en katı insanlara bile mutlaka yumuşak bir üslûpla yaklaşmak gerektiği, Kur'an'ın tebliğ ve irşadının ana umdelerindedir:

"Firavun'a gidin. Çünkü o, iyiden iyiye azdı. Ona yumuşak söz söyleyin. Belki o, aklını başına alır veya korkar",¹ "Mü'min kullarıma şunu söyle ki, inkarcılara karşı en güzel sözü söylesinler; hiddet göstermeksizin delilleri en güzel bir şekilde ortaya koysunlar. Çünkü şeytan aralarına nifak sokar..."²

Kur'an'da, rablık iddiasında bulunan Firavun'a karşı bile, "kavl-i leyyin", yani, gayet nâzik ve yumuşak üslûp kullanılması istenmesi, diğer insanlara nasıl davranmamız gerektiğinin ipuçlarını da veriyor.

Tebliğ ve irşadda, dâima kolaylık yolunun benimsenmesi pek çok âyette belirtilir:

Allah sizin için kolaylık ister, güçlük istemez. Allah kimsenin gücünün üstünde bir şey teklif etmez.³

Beliğ-i Zîşan Efendimiz de (asm), bunu filen gösterirken, “kolaylaştırın, zorlaştırmayın; müjdeleyin, nefret ettirmeyin”⁴ hadisiyle takviye eder.

Tehdit ve cebir yolunu değil, iknâ metodunu kullanmak: Kur’ân, 780’i aşkın âyetiyle, mütemadiyen “aklı, ilmi, araştırmayı, tahkiki, incelemeyi, tefekkürü” dikkatlere sunarken, “İnsanları Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütlerle çağır...”,⁵ diye ferman eder. Dikkat edilirse, “hikmet ve güzellikle öğüt, güzelce mücadele”, bir tavsiye değil, bir “emir”dir.

Bugünü geçmiş devrelere kıyas ederek iddialarını parlak göstermekle yetinmemeli. iddiayı ispat ve izah lazımdır. Tesir için ikna etmek gerekir. Medenilere galebe çalmak ikna iledir; söz anlamayan vahşîler gibi, icbar ile değildir. Biz muhabbet fedaileriyiz; husûmete (düşmanlığa) vaktimiz yoktur.⁶

Dipnotlar:

1- Kur’ân, Tâhâ, 42-43.

2- A.g.e., İsra, 53.

3- A.g.e., Bakara, 286.

4- Buhârî, İlim: 12, Müslim , Eşribe: 70.

5- Kur’ân, Nahl, 125.

6- Tarihçe-i Hayâtı, Yeni Asya Neşriyat, s. 52.